

valg, uagtet Lovforslaget, da det var til Behandling i 1902—03, mødte stærk Modstand udefra, hvad jeg aldrig har kunnet forstaa. Den kom i Særdeleshed fra Præsteskabets Side; nu viser det sig imidlertid, at der, efter hvad jeg kender til det, har været et godt Samarbejde mellem Menighedsraadene og Præsterne rundt omkring, et Samarbejde, som vist paa mange Omraader har været til Gavn, idet Menighedsraadet ikke alene til de forskellige Tider har taget de enkelte Sager op til Behandling, som ere givne dem at virke med, men de have virket gennem Menighedspleje, ved Møder, som Menighedsraadene og Præsterne have været enige om at sammenkalde, og derved været til Ophjælpelse og til Gavn for selve Menighedslivet i det hele taget. Jeg ser i denne Ordning noget, som alle Parter, baade Menigheder og Præster, maatte kunne være tilfredse med, naar den rette Forstaaelse er til Stede. Hvad man var bange for, nemlig, at Menighedsraadene skulde tiltage sig for stor Myndighed overfor Præsterne, har vist sig ikke at være Tilfældet; jeg har ingen Klager hørt i saa Henseende, men jeg har i de allerfleste Tilfælde hørt, at der har været et godt Samarbejde. Selvfølgelig kan der være Præster, som ikke have syntes om Menighedsraadene og ikke givet sig af med dem mere end højst nødvendigt, og der kan i saadanne Tilfælde være opstaaet mindre gode Forhold; men det kunde i Forvejen forudses, at saadanne kunde komme til Stede.

Den Tankegang, ud fra hvilken jeg har fremsat disse Bemærkninger, er, at det, det gælder om, er at give Menighederne gode Kaar at leve under, det er Kirken tjent med, og det er Folket tjent med. Dette er et lille Skridt fremad i den rigtige Retning, idet man her har givet Menigheden Mund og Mæle, hvad den ikke havde i Forvejen, og det har vist sig, at den ikke har misbrugt det paa nogen Maade. Nu hørte jeg nok, at det ærede Medlem (Goos), som talte først, pegede paa en Fare, der kunde være til Stede, nemlig den Indflydelse, som Menighedsraadene have, naar der skal vælges Præster, at de der havde særlige Interesser at varetage. Ja, det er meget rigtigt, deri er jeg enig, Menigheden maa have den Interesse at søge, naar det kan lade sig gøre, at faa den Mand, de føle sig bedst betjente af. Den Fare laa, sagde det ærede Medlem, deri, at nogle kunde blive udelukket fra at komme i et bedre Embede derved, at de ikke kunde komme i Betragt-

ning. Ja, jeg vil ikke nægte, at sligt kan ske, og heller ikke, at der nok kan være Trang til en Præstelønningslov, men jeg er noget ængstelig for at tage det Spørgsmaal op ved denne Lejlighed, saaledes som det ærede Medlem pegede paa, ved at vedtage noget rent midlertidigt. Jeg er bange for, at det ikke kan gaa an, thi den Formening har jo været stærkt fremme — det ærede Medlem benægter heller ikke, at det kan lade sig gøre —, at der kunde laves en Præstelønningslov, der kunde hvile i sig selv. Der er Mulighed for, at det kan lade sig gøre at faa en saadan Omregulering af Forholdet med Hensyn til Præsteembeder, Stiftsmidler osv., at man derigennem kunde faa en tidssvarende Præstelønningslov gennemført, men her man saa begyndt med en midlertidig Ordning, hvortil man har taget af Statskassen, er jeg bange for, at man i nogen Maade har foregrebet Forholdene. Jeg er sikker paa, at denne Vej vil ikke blive let at komme frem ad for Øjeblikket, hvorfor jeg meget vil fraraade at komme ind derpaa. Man bør nøjes med at give en Forlængelse af den gældende Lov og saa afvente, hvad der kan komme i den nærmeste Fremtid. Der er jo heller ikke noget i Vejen for, at man, selv om man ikke kunde naa til Ende med Kirkeforfatningen i Løbet af 2 eller 3 Aar eller hvor lang Tid, det kunde tage, kunde vedtage en Præstelønningslov, naar blot man kom ind paa saa vidt muligt at faa den til at hvile i sig selv.

Da jeg er enig i de Betragtninger, den højtærede Minister gjorde gældende ved sin Omtale af Lovforslaget, skal jeg ikke komme ind paa Enkeltheder, men anbefale det høje Ting at behandle det med stor Velvillie, thi Menighederne ude i Landet vente, at man ikke tager den Gave fra dem, man een Gang har givet.

Reedtz-Thott: Jeg skal tillade mig at genkalde i Erindringen den Stilling, som dette Ting indtog, da Menighedslovene var fremme i Samlingen 1901—02 i dette Ting. Der blev den Gang af den daværende Kultusminister forelagt et Forslag til Menighedsraad — foruden Forslag til en Række andre Love, som væsentlig ere gaaede igennem —, hvilket til Dels saa ud som det, der i Dag ligger paa Tingets Bord. Den Gang endte Forhandlingen her med en Beretning, som blev afgiven af Udvalget, efter at Rigsdagssamlingen var sluttet, og i denne Beretning skriver et Flertal følgende, som jeg med den højtærede